

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM
generálne riaditeľstvo
Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava

Program kontinuálneho vzdelávania

Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie prvej atestácie pre odborných zamestnancov

Mgr. Kamila Jandzíková, PhD.
generálna riaditeľka
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie prvej atestácie pre odborných zamestnancov

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Súbor pravidiel kariérového systému podľa zákona č. 317/2009 Z. z. vytvoril pre kategóriu odborných zamestnancov (ďalej len OZ) pôsobiach v školách a školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie (CPPPaP, CŠPP) nevyhnutnú potrebu uchádzať sa o vykonanie atestácie pri akceptovaní skutočnosti, že samotný systém je založený na osobnej motivácii a dobrovoľnosti. Odborní zamestnanci s dlhoročnou odbornou praxou a s profesijnými kompetenciami na vykonávanie náročnejších odborných činností sú v súčasnosti zaradení len do kariérového stupňa samostatný odborný zamestnanec s neadekvátnym finančným ohodnotením. Opodstatnenosť prípravného atestačného vzdelávania pred vykonaním prvej atestácie vyplýva z doterajších skúseností Metodicko-pedagogického centra ako organizácie zriadenej MŠVVaŠ SR, ktorá organizuje a vykonáva kontinuálne vzdelávanie pre pedagogických a odborných zamestnancov a uskutočňuje atestácie. Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie v metodicko-pedagogických centrách na Slovensku pri spracovávaní recenzných posudkov na atestačné práce už niekoľko rokov zaznamenávajú slabšiu až nevyhovujúcu odbornú úroveň a nesúlad predkladaných atestačných prác na prvú atestáciu zo strany odborných zamestnancov s požiadavkami na ich spracovanie po odbornej, ale predovšetkým po metodickej a formálnej stránke. Ich obsah nekorešponduje s požiadavkami platnej legislatívy ani s odporúčaniami odborníkov na koncipovanie a spracovanie atestačnej práce. Program a obsah štúdia je zostavený a konkretizovaný aj na základe poznatkov a skúseností so vzdelávaním odborných zamestnancov na rôznych úrovniach, korešponduje s potrebami odborných zamestnancov získanými zo spätných väzieb pri ukončovaní vzdelávania a je spracovaný v súlade s legislatívnymi požiadavkami, ktoré sú potrebné na vykonanie prvej atestácie. Požiadavky na atestáciu sú zverejnené na webovom sídle MPC - <https://mpc-edu.sk/atestacie/manual>.

Autori pristúpili k tvorbe obsahu vzdelávacieho programu na základe doterajších skúseností berúc do úvahy štatistické údaje z Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky v Bratislave k 31.12.2016, ktoré dokumentujú celkovo poddimenzované počty odborných zamestnancov v jednotlivých kategóriách na Slovensku. Nízke počty odborných zamestnancov predikujú nemožnosť realizácie predatestačného vzdelávania pre každú kategóriu odborných zamestnancov zvlášť. Úzko špecifikovaný obsah vzdelávacieho programu predatestačného vzdelávania pre jednotlivé kategórie odborných zamestnancov diskriminuje viaceré kategórie OZ pri zostavovaní a vytváraní homogénnej cieľovej skupiny pre potreby vzdelávania.

Obsah prípravného atestačného vzdelávania korešponduje s požiadavkou na vykonanie prvej atestácie pre jednotlivé kategórie OZ uvedenou vo vyhláske MŠ SR č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (ďalej len „vyhláska“), v ktorej sa v § 14, odsek 1 uvádza, že obsah prvej atestácie je zameraný na uplatnenie tvorivých skúseností odborného zamestnanca pri riešení odborných problémov odbornej činnosti podľa § 20 - § 24 zákona č. 317/2009 Z.z. pre kategórie psychológ, školský psychológ; školský logopéd; špeciálny pedagóg, školský špeciálny pedagóg, terénny špeciálny pedagóg; liečebný pedagóg, sociálny pedagóg. Rovnako reflektuje tematické okruhy pre prvú atestáciu odborných zamestnancov uvedené vo vyhláske—v § 14, odsek 9. Dôvodom na spracovanie predkladaného vzdelávacieho programu kontinuálneho vzdelávania je umožniť odborným zamestnancom v jednotlivých kategóriách aktualizovať, podporiť a rozšíriť profesijné kompetencie v metodike písania atestačnej práce a kompetencie zamerané

na pedagogické pôsobenie v oblasti vzdelávacieho vývinu, osobnostného vývinu, sociálneho vývinu a prevencie, profesijnej orientácie a raného poradenstva, ktoré budú predmetom overenia prvej atestácie a predpokladom na jej úspešné vykonanie.

Spolupôsobením jednotlivých komponentov programu kontinuálneho vzdelávania sa dosiahne komplexnosť informácií, praktických skúseností a zručností nevyhnutných na výber témy, tematického okruhu, formuláciu cieľa a spracovanie obsahu atestačnej práce tak, aby ňou dokázali jasne prezentovať svoje tvorivé skúsenosti z realizácie náročnej a špecifickej odbornej činnosti v jednotlivých kategóriách. Vzdelávací program vytvára predpoklady pre kariérový rast a motivačnú bázu pre ďalšie zvyšovanie kľúčových kompetencií a profesijný rast OZ v jednotlivých kategóriách.

Podstatné je, aby odborní zamestnanci v jednotlivých kategóriách absolvovaním prípravného atestačného vzdelávania nadobudli také kompetencie, ktoré im umožnia spracovať atestačnú prácu a vykonať atestáciu.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie – prípravné atestačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (36 hodín prezenčná forma vzdelávania a 24 hodín dištančná forma vzdelávania)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ: Hlavným cieľom vzdelávacieho programu je aktualizovať, podporiť a rozšíriť profesijné kompetencie jednotlivých kategórií odborných zamestnancov, týkajúce sa evalúcie vlastných odborných kompetencií a prezentovania tvorivých skúseností pri riešení odborno-metodických problémov odbornej praxe vo vybranom tematickom okruhu, ktoré budú predmetom overenia prostredníctvom obsahu atestačnej práce a jej následnej obhajoby na získanie atestácie.

Špecifické ciele:

- Zhodnotiť vlastné odborné kompetencie z konkrétnej reality, v ktorej účastník vzdelávania - odborný zamestnanec profesijne pôsobí.
- Identifikovať odborno-metodický problém zo svojej odbornej praxe.
- Projektovať svoju odbornú činnosť.
- Uplatniť metodické postupy, stratégie a intervenčné postupy pri riešení odborno-metodického problému.
- Vyhodnotiť priebeh a výsledky procesu odborného pôsobenia vo vzťahu k riešeniu odborno-metodického problému.
- Spracovať získané poznatky a skúsenosti na primeranej odbornej úrovni.
- Prezentovať koncept vlastnej atestačnej práce.

Obsah vzdelávacieho programu:

Tematický celok	Forma	Rozsah v hod.
1. Legislatívny základ a východiská prvej atestácie <ul style="list-style-type: none">• Atestácia v kontexte profesijného rozvoja odborného zamestnanca.• Požiadavky na obsah a rozsah atestačnej práce.	prezenčná	4/0 1 1

<ul style="list-style-type: none"> Požiadavky a podmienky atestačnej skúšky. Téma atestačnej práce, vymedzenie atestačnej práce tematickým okruhom, cieľ atestačnej práce. 		1 1
<p>2. Metodika tvorby atestačnej práce z pohľadu jednotlivých kategórií OZ</p> <ul style="list-style-type: none"> Reflexia vlastnej odbornej činnosti. Identifikácia odborného-metodického problému. Východiská odbornej činnosti a odborného-metodického problému. Kompozícia atestačnej práce – úvod; jadro – priebeh odbornej činnosti, aktivity atď.; odporúčania pre odbornú prax; záver; formálne spracovanie atestačnej práce. <p>Výstup z dištančnej formy: Na základe analýzy vlastnej odbornej praxe identifikovať odborný-metodický problém odbornej činnosti pre kategóriu OZ, v ktorej je účastník vzdelávania zaradený a následne navrhnúť metodickú prípravu odbornej intervencie pri práci s jednotlivcom alebo skupinou. Rozsah 3 - 4 normostrany, formát A 4, elektronická forma (textový editor).</p>	prezenčná dištančná	12/14 2 2 2 6 14
<p>3. Procesy odbornej starostlivosti z pohľadu jednotlivých kategórií OZ</p> <ul style="list-style-type: none"> Vzdelávací vývin z pohľadu jednotlivých kategórií OZ – školská zrelosť; špecifické vývinové poruchy; všeobecné intelektové a špecifické nadanie klientov; psychosociálne problémy klientov a ich vplyv na výchovu a vzdelávanie; tréma a strach zo skúšky; postoje, hodnotová orientácia, motivácia, životný štýl klientov a ich vzťah ku škole; štruktúra správy z odborného vyšetrenia vo väzbe na jednotlivé kategórie OZ. <p>Výstup z dištančnej formy: Vypracovaný prehľad praktických skúseností OZ pre jednotlivé kategórie z oblasti vzdelávacieho vývinu klientov (leták, bulletin, správa, odborný článok, modelová situácia a pod.), odovzdať v elektronickej forme, v textovom editore v rozsahu cca 2 normostrany, formát A 4.</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostný vývin z pohľadu jednotlivých kategórií OZ – temperament a osobnosť; stresové a krízové situácie, osobnostné ťažkosti rôznej etiológie; vzťah medzi temperamentom a problematickým správaním, využitie poznania temperamentu v škole; frustrácia citových a motivačných štruktúr ako zdroj problémového správania; terapeutické prístupy jednotlivých kategórií OZ v oblasti poradenského pôsobenia. <p>Výstup z dištančnej formy: Vypracovaný prehľad praktických skúseností OZ pre jednotlivé kategórie z oblasti osobnostného vývinu klientov (správa, odborný článok, modelová situácia a pod.), odovzdať v elektronickej forme, v textovom editore v rozsahu cca 2 normostrany, formát A 4.</p>	prezenčná dištančná prezenčná dištančná	20/10 4 2 4 2

<ul style="list-style-type: none"> • Sociálny vývin a prevencia z pohľadu jednotlivých kategórií OZ – ťažkosti v komunikácii a v sebaregulácii klienta; ťažkosti vo vzťahoch klientov na rôznych úrovniach; zdravý verzus konzumný životný štýl; šikanovanie; preventívne programy jednotlivých kategórií OZ. 	prezenčná	4
<p>Výstup z dištančnej formy: Vypracovaný prehľad praktických skúseností OZ pre jednotlivé kategórie z oblasti sociálneho vývinu a prevencie (bulletin, správa, odborný článok, modelová situácia a pod.), odovzdať v elektronickej forme, v textovom editore v rozsahu cca 2 normostrany, formát A 4.</p>	dištančná	2
<ul style="list-style-type: none"> • Profesijná orientácia a kariérový vývin z pohľadu jednotlivých kategórií OZ – kľúčové kompetencie; osobnostný rast, profesijné ambície a sebavzdelávanie; motivácia a pozitívny postoj k pracovnej činnosti; inovatívne metódy v kariérovom poradenstve jednotlivých kategórií OZ. 	prezenčná	4
<p>Výstup z dištančnej formy: Vypracovaný prehľad praktických skúseností OZ pre jednotlivé kategórie z oblasti profesijnej orientácie a kariérového vývinu (bulletin, správa, odborný článok, modelová situácia a pod.), odovzdať v elektronickej forme, v textovom editore v rozsahu cca 2 normostrany, formát A 4.</p>	dištančná	2
<ul style="list-style-type: none"> • Poradenstvo v oblasti raného vývinu z pohľadu jednotlivých kategórií OZ – poradenský proces jednotlivých kategórií OZ z hľadiska potrieb odbornej a školskej praxe v oblasti raného vývinu (nové trendy, poznatky, metódy, programy, techniky) nadväzujúci na diagnostické výstupy. 	prezenčná	4
<p>Výstup z dištančnej formy: Vypracovaná prípadová štúdia (kazuistika) z poradenstva OZ pre jednotlivé kategórie v oblasti raného vývinu, odovzdať v elektronickej forme v textovom editore v rozsahu cca 2 normostrany, formát A 4.</p>	dištančná	2
Spolu	Prezenčne Dištančne	36 24
Spolu celkom		60

Profil absolventa:

Absolventi vzdelávacieho programu - odborní zamestnanci v jednotlivých kategóriách (psychológ, školský psychológ; školský logopéd; špeciálny pedagóg, školský špeciálny pedagóg, terénny špeciálny pedagóg; liečebný pedagóg, sociálny pedagóg) majú kompetencie reflektovať svoje odborno-poradenské pôsobenie v oblasti vzdelávacieho vývinu, osobnostného vývinu, sociálneho vývinu a prevencie, profesijnej orientácie a raného poradenstva, v rámci ktorého budú schopní identifikovať a vymedziť odborno-metodický problém. Dokážu plánovať, projektovať, realizovať a vyhodnotiť svoju odbornú činnosť pri riešení odborno-metodického problému. V súlade s cieľmi programu budú schopní navrhnuť a prezentovať projekt

vlastnej atestačnej práce z pohľadu odborno-poradenskej činnosti pre príslušnú kategóriu OZ, v ktorej sú zaradení.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkom **60 hodín** – z toho 36 hodín prezenčnou formou a 24 hodín dištančnou formou.

Trvanie vzdelávacieho programu:

Najviac 10 mesiacov od začiatku vzdelávania.

Bližšie určená kategória odborných zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória odborných zamestnancov:

- psychológ, školský psychológ,
- školský logopéd,
- špeciálny pedagóg, školský špeciálny pedagóg, terénny špeciálny pedagóg,
- liečebný pedagóg,
- sociálny pedagóg.

Kariérový stupeň: samostatný odborný zamestnanec

Kariérová pozícia: -

Študijný odbor: -

Podmienky na zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre uvedené kategórie odborných zamestnancov v uvedenom kariérovom stupni, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý sa k termínu podania prihlášky preukáže najmenej 30 získanými platnými kreditmi.

Spôsob prihlasovania:

Na kontinuálne vzdelávanie sa účastník prihlasuje elektronickou a písomnou prihláškou.

Spôsob preukázania k cieľovej skupine:

Od uchádzačov sa vyžaduje čitateľne a úplne vyplnená prihláška, ktorá musí obsahovať údaj o získaní 30 kreditov odborného zamestnanca, dátum, miesto a podpis odborného zamestnanca a odtlačok pečiatky a podpis riaditeľa, resp. zriaďovateľa, ktorým sa potvrdzuje správnosť uvedených údajov v prihláške.

Ak riaditeľ školy, školského zariadenia nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač svoju príslušnosť k cieľovej skupine predložením relevantných dokumentov. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ kontinuálneho vzdelávania.

Spôsob ukončenia vzdelávania:

Vzdelávací program sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávania:

1. Najmenej 80 % osobná účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Vypracovanie a odovzdanie všetkých zadaných úloh dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia zameraná na vypracovanie návrhu projektu atestačnej práce, ktorý bude obsahovať:
 - výber témy, problematiky, ktorú bude uchádzač riešiť vo svojej atestačnej práci,
 - voľba metodiky na spracovanie témy,
 - identifikácia odborného-metodického problému odbornej praxe,
 - návrh riešenia odborného-metodického problému
 - stanovenie cieľa atestačnej práce,
 - spracovanie osnovy, štruktúry atestačnej práce,
 - predpokladaný prínos riešenej problematiky pre odbornú prax a výber odbornej literatúry.

Prezentácia bude spracovaná v elektronickej forme v podobe prezentačného softvéru v rozsahu 12 až 15 snímok.

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:**Garanti:**

Mgr. Tet'ana Ustohalová; učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Prešov, Tarasa Ševčenka 11.

PhDr. Jarmila Verbovská; učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Prešov, Tarasa Ševčenka 11.

Garanti spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori: učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, odborníci z praxe s lektorskými skúsenosťami (odborní zamestnanci – špecialisti z príbuzných odborov; vysokoškolskí učiteľia, zaoberajúci sa uvedenou odbornou problematikou).

Lektori spĺňajú podmienky čl. 2 bodu 12 Smernice č.18/2009-R.

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z prostriedkov rozpočtu MPC. Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Technické a informačné zabezpečenie:

Učebné zdroje: študijné texty, metodické materiály, podklady pre vypracovanie úloh dištančnej časti vzdelávania, notebook a dataprojektor pre lektora s pripojením na internet.

Návrh počtu kreditov: -